

(א)

"הואיל והיות הגוף בריא ושלם מדרכי ה' היא, שהרי אי-אפשר שיבין או ידע דבר מידיעת הבורא והוא חולה, לפיכך צריך אדם להרחיק עצמו מדברים המאבדים את הגוף".
משנה תורה להרמב"ם, הלי' דעות הלכה א'

(ב)

"מנין שפיקוח נפש דוחה שבת?!"

הגמרא מביאה 7 תשובות, נזכיר שתיים מהן :

1. ר' שמעון בן מנסיא אומר : "ושמרו בני ישראל את השבת" אמרה תורה : חלל עליו שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה.
2. אמר ר' יהודה אמר שמואל : "וחי בהם ולא שימות בהם".

יומא דף פ"ה ע"א

(ג)

בגמרא במסכת חולין קבעו חז"ל כלל : "חמירא סכנתא מאיסורא" (חולין דף י' ע"א).
פירושו המילולי : חמורה הסכנה מן האיסור. כלומר, יש איסורים שבדיעבד מותר להקל בהם ולהתירם במקרים מסוימים (כגון בשעת הדחק או בהפסד גדול), אבל כשמדובר בדבר סכנה אין להקל ולהתירו בשום אופן!
כיוון שהאדם מצווה על שמירת נפשו עליו לשמור על עצמו שמירה מעולה ולהחמיר אף בספק סכנה. בענייני פיקוח נפש, ניטה תמיד לצד המחמיר.

"תצילו את הילדים שלי, הכל בוער!", זעקה האם לעבר אנשי מד"א שהגיעו לבניין הבוער. ארבעה ילדים, בני כמה שבועות עד שש, חולצו על-ידי כבאים מהדירה הבוערת. שניים מהם, פעוטות בני שנה ושנתיים, מתו בבית החולים. אם ואב המשפחה ושני ילדים נפגעו קשה משאיפת עשן. מנהל חדר המיון בבית החולים: "כל הנפגעים סובלים מכוויות בכל חלקי גופם בדרגה גבוהה"

טרגדיה: שני פעוטות, בני שנה ושנתיים, נספו הבוקר (בי) בשריפה שפרצה בדירתם. שני ילדים נוספים, בני שלושה שבועות ושש, נפגעו באורח קשה משאיפת עשן והם מונשמים. הוריהם, בני 26 ו-30, נפגעו באורח קשה מכוויות. צוות מד"א טיפל גם בעוד שלושה שכנים שנפגעו קל משאיפת עשן.

ארנון בן הרוש ושלומי אסולין היו באמבולנס הראשון שהגיע לבית הדירות הבוער. הפרמדיק בן הרוש סיפר ל-ynet: "עוד בכניסה לרחוב הבחנו בעשן סמיך שעולה מהדירה בקומה הרביעית. כשהגענו הבחנו באב המשפחה, כשהוא זועק מגג הבניין, משפחתו לכודה בתוך הבית, הבנו שהוא חזר מהתפילה, הבחין באש והחליט להיכנס ולנסות לחלץ את בני המשפחה. לאחר שנפגע גם הוא כתוצאה מהאש המתפשטת, הוא נאלץ לעזוב את הבית.

בן הרוש הוסיף: "מאחד החלונות ראינו את ראשה של אם המשפחה, שכמעט איבדה את שיווי המשקל וזעקה לעבר השכנים וכוחות ההצלה: 'תצילו את הילדים שלי, הכל בוער בפנים'. לנו לא נותר אלא להמתין לכוחות הכיבוי שנכנסו עם חליפות מגן והוציאו את הילדים הפצועים בזה אחר זה. המראה היה קשה, כל אחד מהילדים סבל מפגיעות ומשאיפת עשן. כשאתה מבחין, בתור איש רפואה, בקנה נשימה שחור לחלוטין, אתה מבין עד כמה מצבו של הילד קשה". אחד מאנשי מד"א שהיה במקום נפצע קל מהאש וטופל על ידי צוותי הרפואה.

סגן מנהל מד"א אזור ירדן, שמעון אביטבול, סיפר על מצבם של הפצועים. "שתי ניידות טיפול נמרץ וארבעה אמבולנסים הוזעקו למקום בשל הודעה על נפגעים רבים. אם המשפחה סובלת מכוויות ומצבה מוגדר קשה, אב המשפחה שמצבו קשה וילדיהם הקטנים שמצבם קשה מונשמים וסובלים מכוויות ומשאיפת עשן".

חשד: נרות שהושארו דולקים גרמו לשריפה

חוקרי דליקות של מכבי האש וזיהוי פלילי של המשטרה חושדים כי נרות שנותרו

דולקים גרמו לשריפה הבוקר בדירה בה נהרגו שני פעוטות. הסיבה לשריפה טרם הובהרה סופית, והחוקרים ממשיכים בבדיקת נסיבות האירוע.

תשובה:

א. מה צווייט להיות האורמיט לאסון המתואר בקטע?
ב. האט ניתן היה למנוע את האסון וכי?!

כרטיס 2

תלמיד ישיבת טשיבין נפטר מהתייבשות במהלך טיול.
אסון בדרום: צבי מילר ז"ל תלמיד ישיבת טשיבין נפטר אהה"צ כתוצאה מהתייבשות, במהלך טיול בנחל צאלים בדרום. ארבעה נוספים פונו לבתי החולים במצב קל – בינוני.

קבוצה של שישה מטיילים בני ישיבה כבני 20 יצאה היום בבוקר למסלול ההליכה בנחל צאלים. בשעות אחר הצהריים התקבל דיווח על התייבשות של בני הקבוצה. כוח צבאי שהיה במקום עם יחידת החילוץ של עין גדי החל להעניק סיוע ראשוני לנפגעים, שאחד מהם איבד את הכרתו ולאחר מכן נפטר. במקביל, הוזנק מסוק כדי לחלץ ארבעה בחורים נוספים פונו לבית החולים במצב קל - בינוני. אחד מהבחורים שהיו בקבוצה אמר בתכנית המהדורה המרכזית ברדיו 'קול חי' כי הם הצטיידו היטב בשתייה מראש. ככל הנראה, עומס החום הכבד היום הוא זה שגרם להתייבשות. ברוך דיין האמת.

תשובה:

א. מה צווייט להיות האורמיט לאסון המתואר בקטע?
ב. האט ניתן היה למנוע את האסון וכי?!

כרטיס 3

אבל כבד ירד על קיבוץ בית השיטה, שבו גדל ליעד גולן, שהתחשמל למוות כשהסיר שלט בחירות. אמו, עליזה: "יש תחושה של עצב גדול, של אובדן ופספוס". "אני עוד זוכר כשהוא סיפר לי איך הציע לענת נישואים, כמה התרגשנו", סיפר מזכיר הקיבוץ.

"במקום לצעוד לצידו בחתונה, אני מביאה אותו לקבר". כך מיררה רחל קשפיצקי, סבתו של ליעד גולן (26), פעיל מפלגת העבודה שנהרג כשטיפס על עמוד חשמל כדי להסיר שלט של תעמולת בחירות בכביש מספר 1. "כל כך קשה שסבתא תביא את הנכד שלה לקבורה".

אבל כבד ירד על קיבוץ בית השיטה עם היוודע דבר מותו. גולן, בן הקיבוץ, היה כמו שמגדירים קרוביו ומכריו, ילד יוצא דופן. גולן היה בעבר סמ"פ בגבעתי ואף קיבל צלי"ש במהלך שירותו הצבאי, אך מאז תום השירות היה יותר מכל פעיל חברתית.

חשבו:

א. מה צווייט אהיות האורמיט אאסון האמאאר בקאט?
ב. האט ניתן היה אאנוא אא האסון וכיצי?
!

כרטיס 4

בת 24 נהרגה בתאונה בעפולה; לא חגרה חגורת בטיחות. אחותה וחברתה נפצעו בינוני-קשה; שלשום נהרג תושב הצפון בתאונה ליד הכנרת לאחר שלא חגר חגורת בטיחות.

תושבת עפולה, בת 24, נהרגה אתמול בתאונת דרכים בכביש מספר 65. אחותה וצעירה נוספת שנסעו במכונית נפצעו בינוני עד קשה. שלשום נהרג צעיר, בן 25 מהצפון, בתאונה ליד הכנרת. מחקירת המשטרה עולה, כי בשתי התאונות לא חגרו הצעירים חגורות בטיחות. סמוך ל-7:00 נסעו הצעירות בכביש, בקטע בו הוא עובר בעפולה, בין בית החולים לקאנטרי-קלאב העירוני. מסיבה שאינה ברורה, סטתה הנהגת מנתיב נסיעתה והתנגשה בעמוד החשמל שנמצא בשטח ההפרדה שבין נתיבי הנסיעה. הנהגת הועפה מהמכונית ונהרגה במקום. אחותה, שישבה לצידה, נפצעה קשה ונוסעת נוספת, נפצעה קל-בינוני. השתיים פונו לבית חולים "העמק" הסמוך. למקום התאונה הגיעו חוקרי התאונות של אגף התנועה במשטרת העמקים. לדברי ראש מדור תאונות הדרכים בעמקים, עוזי הדר, "הנהגת לא היתה חגורה בחגורת בטיחות וייתכן כי מותה היה נמנע לו היתה נחגרת".

חשבו:

א. מה צווייט אהיות האורמיט אאסון האמאאר בקאט?
ב. האט ניתן היה אאנוא אא האסון וכיצי?
!

נספח 3: כרטיסי "הפתעה"

1. גיהצת ברגליים יחפות והתחשמלת. צעדי 2 צעדים אחורה.
2. אימך ביקשה שתשמרי על אחיך הקטן בחוץ. השארת אותו ליד ערימת חול והלכת לדבר עם חברה. הילד יכול, חלילה, לרוץ לכביש, להיקבר תחת החול... בקיצור: נהגת בחוסר זהירות. חזרי 7 צעדים אחורה.
3. הנחת את כוס התה הרותח בקצה השולחן. רותי הקטנה ניסתה להגיע ו... בום! הכוס ותוכנה נפלו עליה. זה היה מעשה לא אחראי. המתניני שני תורות.
4. השתמשת בכלי העבודה של אבא ושכחת אותם בחדר. שמוליק הקטן מצא מסמר ובדק אם הוא ניתן לבליעה. מזל שיוכי תפסה אותו בזמן. התקדמי לחבל הקרוב...
5. שכנעת את אביך שחשוב מאד לסגור את כל השקעים בבית במכסה ביטחון. כל הכבוד! התקדמי לסולם הקרוב.
6. הכנת קפה שחור בפינג'ן על הכיריים בבית והפנית את ידית הפינג'ן החוצה ולא פנימה. אייר בדיוק עבר שם ו... צעדי צעד אחד אחורה.
7. קילחת את אחיך הקטן וזכרת שצריך תמיד לפתוח קודם את ברז המים הקרים, כדי שלא יקבל כווייה חלילה. כל הכבוד! התקדמי 7 צעדים קדימה.
8. רצת במדרגות ומעדת. חזור צעד אחד אחורה.
9. נכנסת לים בחוף ללא מציל, סכנת נפשות! המתניני שני תורות.
10. נגעת במכשיר חשמלי בידיים רטובות והתחשמלת. החליפי את מקום החייל שלך עם זה של הקבוצה השניה.
11. העברת חומר רעיל לבקבוק שתיה. זה מאד מסוכן!!! צעדי 8 צעדים לאחור.
12. השארת דלי מים מלא אחרי שטיפת החדר. אחיך הקטן שעבר שם כמעט טבע! בפעם הבאה שפכי את המים מיד בתום השטיפה. רדי בחבל הקרוב.
13. נגעת בחפץ חשוד במקום להזעיק עזרה. צעדי 3 צעדים אחורה.
14. החלטת שמעכשיו מתרחצים בים רק בחוף עם מציל. צעדי 5 צעדים קדימה.
15. שיחקת עם החברה "חמור חדש". המשחק מסוכן כי הוא יכול לגרום לשברים בעמוד השדרה. צעד 5 צעדים לאחור.

נספח 4: כרטיסי "שאלה"

1. ש. היכן כדאי להניח בבית חומרי ניקוי כגון אקונומיקה?
 - ת. במקום גבוה ונעול.
2. ש. היכן נניח משה חס בתום השימוש?
 - ת. בחדר סגור שלילדים אין גישה אליו.
3. ש. כאשר מטגנים במחבת, לאיזה כיוון יש לכוון את הידית?
 - ת. פנימה (לכיוון הכיריים) כדי שאף אחד לא ייתקל בה חלילה.
4. ש. מה הסכנה בהנחת ספל קפה חם על שולחן מכוסה במפה?
 - ת. הסכנה היא שאחד הילדים הקטנים ימשוך את המפה ויכווה מהקפה.
5. ש. היכן יש לאכסן תרופות בבית?
 - ת. הרחק מהישג ידם של ילדים.
6. ש. במקרה כווייה – מהו הטיפול הראשוני, היחיד והיעיל ביותר?
 - ת. לשפוך מיד מים קרים או להניח מטלית נקיה, ספוגה במים קרים, על המקום הפגוע.
7. ש. אישה הניחה סיר עם מרק רותח על הרצפה כדי שיתקרר. האם נהגה כשורה ומדוע?
 - ת. האשה לא נהגה כשורה; אנשים עלולים להיתקל בסיר ולהיכוות מהנוזל החם.
8. ש. נגיעה בחוט חשמל חשוף (שחוט החשמל בו אינם מבודדים) עלולה לגרום ל...
 - ת. התחשמלות וכווייה קשה בידו של הנוגע.
9. ש. ישיבה או שכיבה ממושכת בשמש, עלולה לגרום ל...
 - ת. התייבשות ולכוויות קשות.
10. ש. חשוב להקפיד שחוט חשמל המחובר למכשיר חשמלי, לא יהיה מונח על הרצפה כיוון ש...
 - ת. ילדים עלולים לשחק עם החוט ואפילו ללעוס אותו, להתחשמל ולהיכוות.
11. ש. מה מספר הטלפון של המשטרה, מד"א, מכבי אש?
 - ת. משטרה – 100, מד"א – 101, מכבי אש – 102.
12. ש. איך משתמשים במטף לכיבוי אש?
 - ת. קורעים את הניילון שעוטף את המטף, מוציאים את הנצרה, לוחצים על הידית ומשפריצים מים עם קצף בכיוון האש.
13. ש. מנה לפחות 4 דברים ההכרחיים ליציאה לטיול.
 - ת. מים בשפע; כובע; נעלי הליכה; מדריך מוסמך המכיר את השטח; מלווה נשק; חובש.
14. ש. מנה לפחות 3 כללים שיש להקפיד עליהם בזמן טיול.
 - ת. אין לסטות מהשביל. אין לעמוד בזמן הנסיעה. יש להימנע מכניסה לוואדיות ונחלים בימות הגשמים. יש להימנע מהליכה על הכביש. אין לנוע על מסילת ברזל.
15. ש. מה הסכנה בטיפוס על עצים?
 - ת. נפילה מגובה רב בגלל אבדן שיווי משקל או שבירת ענפים.
16. ש. מה הסכנה במשחקים באש?
 - ת. סכנת כוויות
17. ש. מה הסכנה במשחק במבנים נטושים, הריסות ואתרי בניה?
 - ת. התמוטטות קירות, בורות, נחשים ועוד.

18. ש. מה מסוכן בטיפוס על מעקי גגות? ת. נפילה בעקבות איבוד שיווי משקל ופציעה.